

**ДОГОВОР
меѓу Сојузната Влада на Република Австрија
и
Владата на Република Македонија
за превземање на лица со незаконски престој**

Сојузната Влада на Република Австрија и Владата на Република Македонија (во понатамошниот текст »Договорни страни«),
Тргнувајќи од пријателските односи на двете држави и нивните народи,
Со намера ефикасно да се борат против илегалната миграција,
Водени од намерата, врз база на взаимност, да воведат брзи и ефикасни постапки за идентификација и безбедно и регуларно враќање на лица, коишто не ги исполнуваат или повеќе не ги исполнуваат условите за влез или престој на териториите на Договорните страни,
Со цел олеснување на транзитно спроведување на тие лица во смисла на соработка во согласност со општите меѓународно правни одредби .
Се договорија за следното:

**Глава 1
Општи одредби**

Член 1

За целите на овој Договор, ќе се користат следните дефиниции:

1. »Државјанин на трета држава« е лице кое поседува државјанство различно од државјанството на Договорните страни.
2. »Лице без државјанство« е лице коишто нема државјанство. Во оваа категорија не се вбројуваат лицата коишто по нивниот влез на територијата на едната Договорната страна, го изгубиле државјанството на другата Договорна страна, доколку претходно барем не добиле согласност за добивање на државјанство од Договорната страна на којашто територија влегле.
3. »Виза« е дозвола или одлука издадена од една Договорна страна, којашто е потребна за влез, краткорочен престој или транзит низ нејзината територија. Оваа дефиниција не се однесува на визата за аеродромски транзит.
4. »Дозвола за престој« е одобрение издадено од едната Договорна страна, без оглед од кој вид, со која се дозволува престој на нејзината територија. Наведеното не се однесува на виза издадена согласно точка 3 од овој член и временски ограничена дозвола за престој на територијата на една од договорните страни во однос на решавање на барањето за азил.

Глава 2

Преземање на сопствени државјани

Член 2

1. Секоја Договорна страна неформално го превзема лицето кое не ги исполнува или повеќе не ги исполнува важечките услови за влез или престој, доколку се докаже или може основано да се претпостави дека лицето го поседува државјанството на Договорната страна–превземач. Наведеното се однесува и на лицата коишто по влезот на територијата на Договорната страна–барател, го изгубиле државјанството на Договорната страна–превземач, без претходно да имаат согласност за добивање на државјанство на Договорната страна–барател или на коишто по грешка им е издадена патна исправа од страна на Договорната страна–превземач.

2. Договорната страна–барател ќе изврши превземање на лицето назад под истите услови, доколку во рок од шест месеци се докаже дека во моментот на превземање, лицето не ги исполнувало условите за превземање согласно точка 1 од овој член.

Член 3

1. Доколку државјанството не може да се утврди согласно член 2 став 1 од овој Договор, Дипломатското или конзуларното претставништво на Договорната страна чие што државјанство основано се претпоставува дека го поседува лицето, врз основа на барање ќе ги изврши потребните проверки и по потреба ќе издаде валиден патен документ за враќање на лицето.

2. Договорната страна превземач ќе одговори веднаш на барањето доставено до неа согласно точка 1, но најдоцна во рок од 14 работни дена од денот на приемот на барањето. Доколку Договорната страна превземач го утврди државјанството, таа во најкус можен рок ќе издаде валиден патен документ за враќање на лицето согласно националното законодавство. Доколку државјанството не може да се утврди, причините за тоа ќе и бидат соопштени на Договорната страна барател.

3. Враќањето ќе се изврши веднаш, а најдоцна во рок од 30 работни дена од денот на потврдување на државјанството.

Овој рок се продолжува врз основа на барање на Договорната страна–барател, во случај на правни или практични пречки, за времетраење на истите.

Договорната страна–барател без одлагање, ќе ја извести Договорната страна–превземач за престанокот на пречките за враќање на лицето. Доколку е потребно, Дипломатско или конзуларното претставништво на Договорната страна–превземач, без одлагање, но најдоцна во рок од 14 работни дена, ќе

издаде нов или ќе го продолжи претходно издадениот патен документ за враќање на лицето.

Член 4

Предавањето на лице за кое поради возраста, здравствената состојба или од други оправдани причини има потреба од специјална нега или за кое се потребни посебни мерки на заштита и безбедност, најмалку седум работни дена претходно на Договорната страна-превземач ќе и биде соопштено местото и времето на предавањето, со цел таа договорна страна да може да ги првземе потребните мерки за превземање на засегнатото лице.

Глава 3

Преземање на државјани на трети држави и лица без државјанство

Член 5

1. Секоја Договорна страна на барање на другата Договорна страна, ги првзема државјаните на третите држави или лица без државјанство, коишто не ги исполнуваат или повеќе не ги исполнуваат условите за влез или престој на територијата на Договорната страна-барател, доколку се утврди дека лицата влегле на територијата на Договорната страна-барател откако престојувале или поминале низ територијата на Договорната страна-превземач.
2. Обврската за превземање од точка 1 од овој член не се однесува на:
 - а. Државјани на трети држави или лица без државјанство кои при влезот на територијата на Договорната страна-барател поседувале важечка виза за влез или престој во таа држава или на коишто при влезот или по остварениот влез, им е издадена виза или дозвола за престој од страна на Договорната страна-барател освен доколку лицата поседуваат виза или дозвола за престој кои се издадени од Договорната страна – превземач а чија што важност истекува подоцна од визата издадена од Договорната страна-барател.
 - б. Државјани на трети држави или лица без државјанство кои по напуштањето на територијата на Договорната страна-превземач и пред влегување на територијата на Договорната страна-барател, имаат добиено виза од некоја друга држава, освен доколку лицето добило виза со употреба на фалсификувани документи.
 - ц. Државјани на трети држави или лица без државјанство на кои Договорната страна-барател им го признала статус на бегалец, согласно Џеневската конвенција од 28.07.1951. за правниот статус на бегалци, изменета со Протокол од Њујорк од 31.01.1967. или им го признала статус на лице без државјанство, согласно Конвенцијата од Њујорк од 28.09.1954. за правниот статус на лица без државјанство.

д. Државјани на држава со којашто Договорната страна-барател има заедничка граница и државјани на трети држави или лица без државјанство, коишто имаат постојан престој во таа држава, доколку е можно влегување во таа држава.

Член 6

1. Барањето за превземање согласно член 5 од овој Договор, се поднесува во рок од 12 месеци од денот на дознавањето дека лицето нелегално остварило влез или незаконски престојува на територијата на Договорната страна-барател.
2. Договорната страна-превземач на барањата за превземање, ќе одговори во најкус можен рок, но најдоцна во рок од 14 работни дена, сметано од денот на приемот на барањето. Во наведениот рок, доколку Договорната страна-превземач го одбие превземањето, за причините ќе ја извести Договорната страна-барател. Доколку одговорот не се достави во определениот рок, ќе се смета дека е дадена согласност за враќање.
3. Надлежните органи на двете Договорни страни претходно писмено ќе се известат за местото и времето на превземањето.
4. Превземањето согласно член 5 од овој Договор ќе се изврши во најкус можен рок но најдоцна во рок од три месеци, откако Договорната страна-превземач се согласила со превземањето. По барање на Договорната страна-барател, наведениот рок ќе се продолжи во случај на правни или фактички пречки за превземањето.

Член 7

Договорната страна-барател повторно го прима назад лицето-државјанин на трета држава или лице без државјанство, доколку Договорната страна-превземач, во рок од 6 месеци по превземањето утврди дека во моментот на превземањето не биле исполнети условите од член 5 од овој Договор.

Глава 4 **Транзитно спроведување**

Член 8

Секоја Договорна страна по доставено писмено барање од другата Договорна страна, ќе одобри транзитно полициско спроведување преку нејзината територија на државјани на

трети држави или лица без државјанство, доколку е гарантирано прифаќање на тоа лице од државата-крајна дестинација или други држави на транзитот.

Член 9

1. Барањето за транзитно спроведување може да биде одбиено доколку постојат некои од долунаведените причини:

- а) лицето може да биде изложен на нечовечки или понижувачки третман или му се заканува казна или смртна казна во една од државите на транзит или во државата крајна дестинација.
- б) доколку за лицето во државата крајна дестинација или во некоја од државите на транзит има закана по неговиот живот или слобода заради неговата расна, верска и национална припадност, припадност на определена социјална група или поради своето политичко убедување;
- ц) доколку лицето би можело кривично да се гони на територија на Договорна страна-превземач или во државата крајна дестинација или во некоја од државите на транзит поради делата извршени пред транзитот, освен поради илегално преминување на границата;
- д) лицето претставува закана за државната безбедност, јавен ред или здравјето на населението на Договорната страна-превземач.

2. Не е неопходно издавање на транзитна виза од Договорната страна-превземач.

3. Доколку Договорната страна - превземач го одбие барањето за транзитно спроведување поради непостоење на потребните предуслови, за истото ќе ја извести Договорната страна - Барател.

Член 10

И покрај добиената согласност за транзитно спроведување, лицата кои се превземени по овој основ, можат да и бидат вратени на Договорната страна-барател, доколку дополнително се утврди дека постои некој од елементите содржани во член 9 точка 1 или повеќе не постои гаранција за прифаќање од државата-крајна дестинација

**Глава 5
Придружба**

Член 11

1. Доколку спроведувањето на лица коишто се превземаат согласно членовите 4 или 5 или транзитно се спроведуваат согласно член 8 од овој Договор, треба да се изврши со придружба, Договорната страна-превземач за тоа ќе биде известена од Договорната страна-барател.
2. Придружбата се' до предавањето на лицето на Договорната страна-превземач, во основа е на располагање на Договорната страна-барател.
3. Доколку транзитното спроведување на лица согласно член 8 од овој Договор, се врши со придружба на вработените лица од Договорната страна-барател, Договорната страна-превземач, во случај на понатамошно продолжување на патувањето со авион, врши надзор на транзитното слетување на нејзиниот аеродром.
4. Лицата-членовите на придружбата на Договорната страна барател не смеат да ја напуштаат меѓународната зона на аеродромот на Договорната страна-превземач.

**Глава 6
Трошоци**

Член 12

Сите трошоци поврзани со превземањето согласно членовите 2, 4, 5, 7, 8 и 10 од овој Договор, ги сноси Договорната страна-барател.

**Глава 7
Заштита на личните податоците**

Член 13

1. Личните податоци неопходни за спроведување на овој Договор, можат да се однесуваат само на следното:
 - а) личните податоци за лицето кое треба да биде предадено, и по потреба податоци за членовите на семејството (име, презиме, евентуални поранешни имиња, прекари или псевдоними, дата и место на раѓање, пол, сегашни или поранешни државјанства);

б) податоци за документите со коишто се докажува идентитетот на лицето (број, рок на важење, дата на издавање, надлежен орган кој го издал документот, место на издавање и друго);

ц) други податоци потребни за идентификација на лицето коешто треба да биде предадено;

д) други места на престој и рути на патување;

е) издадени дозволи за престој или визи;

ф) евентуално друг постоечки материјал за идентификација, којшто би можел да биде од корист при проверката на условите за превземање согласно овој Договор;

2. За доставените податоци неопходни за извршување на овој Договор, покрај одредбите на националните законодавства на секоја Договорна страна, ќе важат и следните одредби:

а) Користењето на податоците од страна на примачот е дозволено само за наведената цел и под услови пропишани од надлежниот орган којшто ги доставува;

б) По барање на органот кој ги доставил податоците, примачот го известува органот-доставувач за користење на податоци како и за добиените резултати;

ц) Личните податоци смеат да се доставуваат само до надлежните органи. Понатамошното доставување на други органи може да се врши само со претходна согласност на органот кој ги доставил;

д) Органот кој ги доставува податоците е одговорен за точно и целисходно доставување на истите, како и за неопходноста и сразмерноста во однос на намената за која се бара нивното доставување. Притоа треба да се почитуваат забраните за доставување на податоци кои важат според националните законодавства на двете договорни страни;

е) Доколку се достават неточни податоци или податоци кои не смееле да бидат доставени, примачот треба веднаш да биде известен за тоа. Примачот е обврзан да ја направи исправката или поништување на доставените податоци;

ф) Органот-доставувач на податоците како и органот-примач, должни се податоците да ги заведат во службената евиденција;

г) Органот-доставувач на податоците како и органот-примач, должни се личните податоци ефикасно да ги заштитат од неовластен пристап, неовластена промена и неовластено објавување;

х) Доставените податоци кои од страна на органот-доставувач се бришат, треба, во рок од шест месеци, да бидат избришани и од страна на примачот.

Глава 8

Одредби за спроведување на Договорот

Член 14

Видот и начинот на заедничкото известување, практичниот начин на спроведување на постапката на превземање на лица и транзитно спроведување, податоците кои мора да ги содржат барањата за превземање и спроведување на лицата, неопходните податоци и доказен материјал во постапката на превземање на лицата, надлежните служби за спроведување на одредбите на Договорот, конкретните правила во врска со трошоците, како и одржувањето на разговорите на експертско ниво, ќе бидат договорени во Протоколот за спроведување на овој Договор.

Глава 9

Завршни одредби

Член 15

Договорните страни заеднички ќе си помагаат при спроведување и извршување на овој Договор и Протоколот за спроведување на Договорот.

Несоглаусвањата кои што би можеле да произлезат од примената и толкувањето на овој Договор ќе се решаваат по дипломатски пат.

Член 16

Одредбите на овој Договор нема да влијаат при примената на обврските кои произлегуваат за Договорните страни од другите меѓународни договори.

Член 17

Овој Договор влегува во сила првиот ден од вториот месец по денот кога Договорните страни меѓусебно по дипломатски пат се известиле дека се исполнети нивните внатрешно правни услови за влегување во сила на Договорот.

Член 18

1. Овој Договор се склучува за неопределено време. Истиот може да се менува со взајмна согласност, како и да се дополнува.

2. Секоја Договорна страна може да го раскине овој Договор по дипломатски пат. Договорот ќе престане да важи првиот ден од следниот месец од денот на добивањето на писменото известување од другата Договорна страна.
3. Секоја Договорна страна може да го суспендира овој Договор од причини на јавна безбедност, поредок или здравјето на населението. Суспендирањето се врши по дипломатски пат а влегува во сила со денот на известувањето на другата договорна страна.

Составен во Виена на ден 5. мај 2006, во два примероци на германски и македонски јазик, при што и двата текста се со еднаква автентичност.

**За Сојузната Влада на
Република Австрија**

Лизе Прокоп

**За Владата на
Република Македонија**

Љубомир Михајловски